

Що варто знати про кір у дітей?



Кір – гостре інфекційне захворювання, яке характеризується порушенням загального стану, запаленням верхніх дихальних шляхів і характерною висипкою.

Збудником кору є параміксовірус, який нестійкий у зовнішньому середовищі, чутливий до ультрафіолетового опромінювання, сонячного світла, висихання. У зовнішньому середовищі при кімнатній температурі гине впродовж 5-6 годин.

Джерелом інфекції кору є хвора людина, яка стає заразною в останні 24-48 годин інкубаційного періоду. Хворий виділяє вірус упродовж усього катарального періоду і 4 днів після появи висипу, причому найбільш заразним є хворий у катаральному (продромальному) періоді.

Розповсюдження вірусу відбувається при чханні, кашлі, під час розмови з слюною. Вірус кору володіє високою летючістю, з потоком повітря може розноситися на значні відстані. Розповсюдження відбувається через вентиляційні труби і шахти ліфтів. Внаслідок низької стійкості у навколишньому середовищі вірус кору через предмети побуту й продукти харчування не передається.

Якщо дитина не вакцинована проти кору, або ж не хворіла цією інфекцією, то після контакту із хворим зараження відбувається у 95-98 % випадків.

Імунітет після перенесеної природної корової інфекції стійкий, як правило, позитивний. Повторні захворювання на кір зустрічаються рідко. Сезонність - осінньо-зимова.

Збудник кору проникає через слизові оболонки дихальних шляхів і органів зору. У клініці кору виділяють 4 періоди хвороби: інкубаційний, катаральний, висипу, пігментації. Інкубаційний період триває 9-17 діб. У осіб, які отримували імуноглобуліни з метою екстренної профілактики він може подовжуватися до 21 дня.

Початковий (катаральний) період, починається з:

- підвищення температури тіла,
- головного болю,
- кашлю,
- утрудненого носового дихання,
- інтоксикації.
- типовим є ураження очей – сльозотеча, кон'юнктивіт.

Всі ці симптоми зберігаються 4-5 днів, після чого відмічається погіршення загального стану, виникає висипка у вигляді дрібних рожевих плям, які надалі зливаються між собою. Перші елементи з'являються за вухами, на обличчі, повільно розповсюджуються на тулуб і

протягом 3-5 днів досягають верхніх та нижніх кінцівок. Наступний період кору супроводжується поблідінням висипки, зменшенням розмірів, утворенням пігментації. Тривалість даного періоду – 3-5 днів, стан хворого покращується, знижується контагіозність вірусу.

Хворий вважається заразним від початку хвороби до 5 дня висипу, при наявності ускладнень - до 10 дня з дня появи висипу.

З метою **діагностики** використовують:

- загальний огляд пацієнта,
- лабораторні методи (загальний аналіз крові, вірусологічне дослідження),
- імуноферментний аналіз (виявлення у венозній крові специфічних антитіл (IgM), які свідчать про гостру форму захворювання).

Специфічного лікування направлено на боротьбу із вірусом кору на сьогодні не існує. Хворим призначають: ліжковий режим упродовж періоду гарячки, симптоматичне лікування, достатнє тепле пиття, гігієнічні заходи ротової порожнини й очей, часто провітрюють приміщення.

Кір небезпечний **важкими ускладненнями**:

- пневмонією,
- менінгітом,
- енцефалітом,
- обструктивним бронхітом,
- кератитом та ін.

Ускладнення можуть спричинити інвалідизацію або ж призвести до летальності.

Найбільш **ефективним методом попередження зараження є вакцинація**.

В Україні вакцинація проти кору проводиться комбінованою вакциною у віці 12 місяців, ревакцинація - в 6 років. Дітям, що не були вакциновані проти кору, паротиту чи краснухи за віком у 12 місяців та в 6 років, щеплення можна починати у будь-якому віці. Перенесене захворювання на кір, епідемічний паротит чи краснуху не є протипоказанням до щеплення.

При контакті з хворим на кір у віці від 1 до 30 років, нещепленим, які не хворіли на кір, не пізніше ніж через 72 години з моменту контакту вводиться протикорова вакцина. Дітям у віці до 1 року життя, з імунодефіцитними станами, вагітним контактним по кору вводиться нормальний імуноглобулін не пізніше 6 дня від моменту контакту.

Щеплення проти кору створює надійний імунітет, який зберігається впродовж більше 20 років. Вакцинація попереджає розвиток кору, навіть якщо вона проведена під час погіршення епідемічної ситуації.

Матеріал підготувала асистент кафедри педіатрії та дитячих інфекційних хвороб, к.мед.н. Горбатюк І.Б.